

PRZEDPŁATA:
 ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
 na całe Prusy 2 tal.

INSERATY:
 (1 sgr. 3 fen. od wiersza na 3 szerokości) przy-
 mają się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. MIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 24. Maja. — Dzisiejszy Monitor ogłasza tekst traktatu zawartego pomiędzy Francją, Anglią i Turcją.

Rewal na rzeczywiście być bombardowanym. Z Wiednia nadeszły pomyślne wiadomości.

Frankfurt nad Menem w czwartek dnia 25. Maja wieczorem.

Na posiedzeniu wczorajszym bundestagu złożyły Prusy i Austria wspólne oświadczenie względem stanowiska swego w sprawie wschodniej, tudzież pięć protokółów wiedeńskiej konferencji. Według wiadomości z pewnego źródła pochodzącej miano oświadczyć, że dobre porozumienie między Prusami, Austrią, Anglią i Francją trwa nieprzerwanie, że dalszy spór między Rosją a Turcją szkodzi interesom własnym krajom i że niepodległość posiadłości Turcji ma być utrzymana i że układ stanął pomiędzy Prusami i Austrią. Prusy i Austria wezwały państwa niemieckie, aby się przyłączyły do ich stanowiska. Sprawę tę oddano komisji na ten cel wybranej.

Wiedeń, 24. Maja. — Na konferencji posłów przedłożono traktaty między mocarstwami zachodnimi i Turcją z jednej, i między państwami niemieckimi z drugiej strony i spisano nowy w tej mierze protokół.

Triest, 24. Maja. — Statek parowy przywiózł wiadomości z Konstantynopola z dnia 15. Maja. Według listów otrzymanych przez triestką gazetę, wojsko angielskie w Skutari było gotowe do marszu, francuskie zaś wojsko tam jeszcze nie przybyło. Jeszcze 80 milionów kaimes wydano. W meczetach odczytano zakaz rozmów politycznych. Głoszono w Konstantynopolu, że Rosyianie siły swoje w Azji skupiają. Według wiadomości z Aten z 19. b. m. przedłużono czas do odpowiedzi na ultimatum do dnia 22. b. m. Na okręcie liniowym francuskim »Gomer« wybuchnął pożar, ale go wkrótce ugaszono. Według triestkiej gazety miały nadejść pomyślniejsze wiadomości o powstaniu greckim.

Monachium, 24. Maja. — Prezes ministerstwa von der Pfordten dziś zrana wyjechał do Bambergu. Tenże będzie obecnym na tamiecznych konferencyach ministrów państw średnich niemieckich.

Berlin, 25. Maja. — Naj. Pan raczył zamianować rejencyjnych asesorów Rudolpha, Kleffela, Landaua i Fromma radzami rejencyjnymi.

Berlin, 24. Maja. — Gaz. wezerska donosi: zmiana zaszła w ministerstwie pruskim nie uszła uwagi gabinetów zagranicznych i zrodziła pewne powątpiewania o polityce pruskiej. Mówią, że poseł angielski lord Bloomfield z polecenia rządu swojego zapytał niedawno gabinet berliński w tej mierze. Angielski gabinet oświadcza, że dalekim jest od mieszania się do spraw wewnętrznych mocarstwa pruskiego, ale niemożne uitać żalu, z powodu zmiany polityki pruskiej, jaką mu przychodzi dopatrywać w zmianie gabinetowej. Dotąd oddawał sprawiedliwość panu prezesowi ministerstwa, po fackie ostatnim, widzi się obowiązany wynurzyć, że jego zaufanie zachwiało się.

Gdańsk, 21. Maja. — Od kilku dni bawi tu angielski kapitan i kuryer gabinetowy Webster. Czeka na statek parowy, który ma przybyć od floty bałtyckiej angielskiej, a którym ma przesłać rozkazy flocie. Przybycie tego parowca na onegdaj i wczoraj było zapowiedziane, dotąd przecie nie przybył do naszego portu.

Memel, d. 19. Maja. — O zabranii rosyjskich okrętów pisze Pruska Korespondencya, co następuje: Anglicy wyładowali z 9 statków kanonierskich pod Libawą i zażądali przez parlamentarza wydania stojących w porcie okrętów handlowych, grożąc w przeciwnym razie, zbombardowaniem miasta. Załoga rosyjska składała się w owym mieście z 400 dragonów, tym oświadczyli Anglicy, że pierwszy strzał z ich strony będzie znakiem do zbombardowania miasta. Władze więc miejskie i wojsko pozwoliło zabrać 5 okrętów które tu przez zimę pozostały. Pięć innych jako mniej mających wartości pozostawili Anglicy w porcie. Okręty zabrane zaprowadzili Anglicy do portu w Memel a rzeką Dange do fossy fortecznej. Tu spisują inwentarze tych okrętów i odesłały je do Anglii. Według oświadczenia marynarzy angielskich podobny los czekał miasto Rygę. — Co tam roznoszono o bombardowaniu Rygi i jej spalaniu, zdaje się być czczą pogłoską, do której zapewne dało powód spalanie miasta nadgranicznego Krotynki, gdzie 46 domów d. 16 b. m. spłonęło.

Według wiadomości z Marsylii, rząd francuzki zakazał wywozu siarki do królestwa pruskiego.

Z granicy prusko rosyjskiej, dn. 22. Maja. — Przed rokiem 1849. wpuszczono do prowincyi nadbałtyckich rosyjskich książki bez wielkiej trudności, a chociaż przepisy cenzuralne dosyć były surowe, mimo to nie było

prawie książki którejby nie było można dostać u księgarzy. Piorun uderzył z pogodnego nieba w roku 1849. i nocy jednej przybyli żandarmi z Petersburga do księgarń w Dorpacie i Rydze i opieczętowali je bez wyjątku. Przez półroczek niewolno było tym księgarniom sprzedawać książek i rozpoczął się proces przeciw księgarzom, który trwał przez lat cztery. Ponieważ żadnemu księgarzowi niedowiedziano, aby upowszechniał w złych zamiarach politycznych książki; przeto tylko pokarano ich pieniężnymi karami. Zakazano odtąd wszystkie książki, które nie przeszły cenzury, a nadesłane przechodzą zaplombowane na granicy do miast głównych, w których cenzura jest ustanowiona na zagraniczne książki. Ta dopiero stanowi czyli mogą być sprzedawane czyli też mają być odesłane za granicę natychmiast. Do zakazanych bezwarunkowo należą wszystkie dzieła historyczne które wyszły po roku 1812., a nie są w duchu rządu rosyjskiego pisane, oprócz historycznych zakazano mnóstwo innych dzieł belletrystycznych w różnych językach, a nawet takie, które niegdyś były przeszły petersburską cenzurę. Natomiast inne przedmioty znajdują niezmierny odbyt do Rosyji, a między innymi jedwabie, których masę sprzedano w tych dniach nad granicą pruską. Wszystkie zapewne będą wmycone do Rosyji, na której granicy teraz prawie żadnego wojska nie ma.

Z nad Elby, 16. Maja. — Wróciwszy znów z podróży do Holsztynu, pospieszam donieść, że flota francuzka z 12 złożona statków wojennych, posuwa się ku miejscu przeznaczenia. Flota zaś angielska, do której codziennie prawie dają posiłki przechodząc Sund, musi gdzieś tam zbliżyć się do Archipelagu w zatoce botnickiej. Archipelag fiński składa się jak wiadomo z 1000 wysepek, które cesarz Mikołaj kazał uzbroić »ruchawką« że się tak wyrażę, złożoną z ochotników. Kontyngens znaczny powiadają, nawet bez przyjęcia warunków w wezwaniu wyrażonych, stanął już do dyspozycji rządu, który nakazał niebawem zbudowanie szalup kanonierskich w Archangelu, Rydze i Petersburgu. Każda łódź uzbrojona będzie ochotnikami, majtkami i żołnierzami. Ochotnicy z siekierami, toporami itp. w rękę, a majtkowie i żołnierze z odpowiednią bronią. Gazety hamburgskie donoszą o podarowaniu warowniom Kronstadzkim czterech świętych przez cesarową rosyjską; o zjawieniu się floty sprzymierzonej przed Sewastopolem, o 30 okrętach itd. — Hamburger Nachrich. niewiem skąd wyrwały się z nowiną datowaną z Wiednia, że korpus znaczny z Warszawy ku granicom austriackim dąży i wkroczy może do Austrii (o sancta simplicitas) jeżeli się wojska austriackie posuną się ku południowi. Wiecie dobrze co o podobnych nowinkach Hamburger Nachrichten sędzić można; boć wam dobrze znana fabrykacya korespondencyi owej niemieckiej gazety. Dziś jeszcze żydek jakiś z dość wytartym czołem, jak donosi Krzyżowa Gazeta, ciągle fabrykacyą korespondencyi się zajmuje. Ale za pieniądze wszystko mieć można, nawet raporta o tem co nie zaszło i czego się nie zna. (Czas.)

Południowy teatr wojny.

Rząd francuzki odebrał dwie depezesz wiceadmirała Hamelina, które w głównej osnowie brzmią jak następuje:

Na pokładzie okrętu Ville de Paris przed Sewastopolem 1. Maja 1854. Panie ministrze! Dnia czwartego po zbombardowaniu portu koronnego w Odessie, dnia 26. Kwietnia z rana, ruszyły obie eskadry na morze, ponieważ wiatr tymczasem ku północy się zwrócił i płynęły ku brzegom zachodnim Krymu, jak o to ułożyliśmy się z admirałem Dundasem. Ponieważ w dniu 28. znajdowaliśmy się w obec okolicy przytykającej do Eupatoryi, przeto wysłałem korwetę parową »Katona i Fouriousa«, celem przejrzzenia zatoki na południu od tego miasta położonej. Gdy Kato spełnił ten rozkaz, zabrał trzy okręty rosyjskie, między którymi były dwa nadbrzeżne, czwarty okręt zabrał Fourious. Już z rana wyprzedzający eskadrę »Descartes« spotkał się z angielskim brygiem, który już był w ręku rosyjskiej fregaty, która gdy zoczyła eskadrę nadpływającą opuściła bryg i co spieszniej zaczęła uchodzić do portu sewastopolskiego. Z czterech przy postąpieniu dwie do Bosforu, i dwa nadbrzeżne statki zatopiliśmy. Ponieważ w d. 29. wiatr pozwolił nam płynąć ku Sewastopolowi, przeto udały się połączone eskadry do wejścia do portu. Pozostały tam w szyku, aby się przekonać, czy to prawda, że flota rosyjska postanowiła rzucić się na naszą i wdać się w walkę, ponieważ według zeznań zabranych rosyjskich jeńców, władze rosyjskie rozrzucały podobną pogłoskę. Gdyby to istotnym było zamiarem floty rosyjskiej, niemiala lepszej sposobności okazania krymskiej ludności, że chce się pomścić za upokorzenie doznane pod Odessą. Powietrze było piękne i świeże, wiatr sprzyjał flocie w Sewastopolu do wyjścia i powrotu do portu. Oprócz tego wspominać, że aby spowodować admirałów rosyjskich do przyjęcia walki, umówiłem się z admirałem Dundasem względem udzielenia przepisu dwom naszym okrętom, aby się poza widnokretem krymskim trzymały, ale naprzóżno,

